

lige for at frigjøre en Kommune for en Forsørgelse, som paahviler den, da bør man vælge Fødselsstedet. Men paa den anden Side erkjender jeg, at der kan ansøges vægtige Grunde derimod. Dertil kan jeg dog egentlig ikke henregne de fleste af de Grunde, som vi have hørt fremsatte fra forskjellige Sider. Naar man saaledes i Spidsen for denne Betragtning har sat den Tante, at enhver Kommune bør sørge for „sine Egne“, saa tror jeg, at man derigjennem snarere rammer Fødselskommunen end Opholdskommunen; thi, uagtet det vistnok er sandt, at en Del af de i en Kommune fødte trængende Personer ikke længere kunne betragtes som denne Kommunes „Egne“, saa er det dog ingenlunde Tilfældet med den største Del af dem. Naar man ligeledes har anført, at de forfæstelige Manøvrer, som nu saa hyppig finde Sted, ogsaa ville kunne drives, naar man vælger Fødselskommunen, saa forekommer dette mig ikke at tabe sin Betydning, naar man erkjender, at det dog bliver i langt ringere Udstrækning, at saadanne Manøvrer kunne drives. Man har ogsaa sagt, at Opholdskommunen er naturlig forpligtet til at forsørge de Trængende, der findes i den, nemlig de Trængende, der have levet som Borgere og offret deres Kræfter i Kommunen; naar disse endelig efter længere Virksomhed i Kommunen ere udslidte, maa det paahvile denne og ikke Fødselskommunen at forsørge dem. Efter § 23 vil det jo ogsaa blive Tilfældet. Men jeg tror, at, naar man stiller sig paa den Maade, lægger man mere i Forholdet, end der virkelig er. De Trængende, der melde sig i Opholdskommunen, ere jo nemlig som oftest alene komne ind i Kommunen, fordi de der ventede at finde lettere Erhverv. De have i Almindelighed ikke afhjulpet noget Savn, men de ere tværtimod ofte komne ind paa en Tid, hvor der var meget lidt Brug for det Arbejde, de kunde præstere. Det forekommer mig derfor ikke, at man af disse Betragtninger kan udlede nogen Forpligtelse for Opholdskommunen til at hjælpe dem, som der blive trængende. Naar man nu siger, at de ere blevne fordærvede — forudsat at de ere fordærvede; thi fordi En er under Fattigvæsenet, behøver han jo ikke at være fordærvet — i den Kommune, hvori de have opholdt sig, saa maa man dertil svare, at det jo ikke er de kommunale Institutioner, som ere Skyld deri, men at Marsagen som oftest vil kunne søges hos dem selv, i et uregelmæssigt Liv, hvis første Utvring maaftes netop var deri, at de begav sig til en fremmed Kommune, istedetfor at blive i deres egen. Det er derfor ikke disse Grunde, der gjøre mig tvivlsraadig, men en anden Betragtning, der er bleven desto mægtigere hos mig, jo længere jeg har tænkt over de Konsekventer, der maa komme af at vælge Fødselskommunen; jeg skal i al Korthed fremsætte denne Betragtning. Naar en Trængende, der lever iblandt os, erholder Hjælp af os, behandler man ham som et Menneske og en Broder. Sender man ham derimod bort til en anden Kommune,

til fjerne Egne, til fremmede, nu for ham uvante Forhold, saa betragter man ham som en Gjenstand, som en Ting. Men naar man betragter et Menneske saaledes, saa opgiver man ham, og dette gjør man ikke, uden at han jo med det Samme opgiver sig selv, og derved er ethvert Haab om hans Gjenvindelse for Samfundet affaaet. Et andet Hensyn, som ligeledes har gjort mig betænkelig, er det, at paa samme Tid, som vi nu ville gjøre Fødselskommunen til Forsørgelseskommune, har en stor Del andre Lande, der tidligere havde Fødselskommunen til Forsørgelseskommune, eller som i alt Fald som Betingelse for, at Opholdskommunen blev Forsørgelseskommune, krævede et meget langt Ophold, nu gjort Forandring og til Forsørgelseskommune taget Opholdskommunen med et kortvarigere Ophold. Det forekommer mig nu betænkeligt, om Danmark skulde være det eneste Land, der indførte en Fremgangsmaade, som andre Lande ere vegne bort fra. Naar Fattigvæsenets Ordning skal gaa ud paa gjennem en ligelig Fordeling at tilvejebringe de Omkostninger, der behøves for at yde saadanne Trængende Hjælp, der gerne ville, men ikke kunne ernære sig, og til paa en fast og alvorlig Maade at forsvare Samfundet mod dem, der ikke ville ernære sig selv, saa vil Besvarelsen af det Spørgsmaal, om man skal vælge Opholds- eller Fødselskommunen til Forsørgelsessted, for mig komme an paa, om man lægger den største Vægt paa, at der findes en ligelig Fordeling Sted, eller paa, at Hjælpen bliver givet paa den humaneste Maade.

Med Hensyn til 3die Affnit veed jeg ikke rigtig, om jeg i Forhold til de dissenterende Vota, jeg har givet i Fattigkommissionens Betænkning, skal betragte mig som en Modstander deraf, idet jeg ikke bestemte veed, hvorledes Begyndelsen af § 30 skal opfattes. Der er i Begyndelsen af Paragrafen stillet den Sætning, at enhver Trængende bør, saavidt muligt, anbringes i dertil indrettede Forsørgelses- og Arbejdsanstalter. Dette „saavidt muligt“ kan jeg nu ikke tillægge nogen videre Betydning, thi det er jo Noget, der forstaar sig af sig selv, at det kun er, saavidt det er muligt. Udsaa enhver Trængende bør forsværes i Forsørgelses- og Arbejdsanstalter. Men saa tilføjes der, at Fattigbestyrelsen kun er berettiget til at indlægge Trængende i Arbejdshuse, naar der ikke er en rimelig Grund til at antage, at de ved at forsværes paa anden Maade kunne frigjøre sig fra Fattigvæsenets Hjælp. Derved ophæves jo næsten ganske den første Del af Bestemmelsen, og det bliver kun saadanne Folk som Vagabonder, der ikke give Haab om at forbedre sig, eller gamle affældige Personer, der ikke kunne forsørge sig, som kunne indlægges paa Forsørgelses- og Arbejdsanstalter. Som Undtagelse fra Hovedreglen er der endvidere nævnt Børn, der have naaet en saadan Udvikling, at de kunne anbringes som Lyende eller Lærlinge ved et Haandværk. Men